

Monumentnummer*: 530840

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 23 november 2009
Kadaster deel/nr 82720/85

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Vlissingen Vlissingen Zeeland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Vlissingen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Vlissingen A 6338

Omschrijving**

Inleiding

ZEEVAARTSCHOOL/Voormalig Maritiem Instituut De Ruyter uit de jaren 1950-1952/1953 naar een ontwerp van A. Rothuizen (1906-1990) van enkele jaren eerder. De School is gebouwd ter vervanging van de door oorlogsschade verwoeste school en heeft een karakteristieke 'shake hands' architectuur met een combinatie van een betonskelet en gemetselde bakstenen gevels. Het object heeft een prominente situering aan de Boulevard Blankert en geldt als een beeldbepalend gebouw van historische betekenis, zowel gezien van zee als vanaf de wal. Aanvankelijk was het gebouw ontworpen in schone baksteen met onbeschilderde lichtgekleurde betonnen vensteromlijstingen en daklijsten, maar kort na de oplevering zijn de gevels wit geschilderd ter voorkoming van bouwfysische problemen. Het gebouw is opgericht voor het theorieonderwijs. Aan de oostzijde is aan het einde van de twintigste eeuw ter plaatse van een oorspronkelijke vensteropening een loopbrug aangebracht naar het naastgelegen praktijkgebouw- ofwel machinegebouw - uit 1929 van architect W.P.C. Knuttel. De loopbrug en het praktijkgebouw vallen buiten de contour van het beschermde object.

Omschrijving

De SCHOOL bestaat uit drie bouwlichamen onder vlakke daken en een ronde torenopbouw. Het brede hoofdlichaam telt drie bouwlagen op een plint en heeft op de eerste verdieping een balkon met luifel over twee traveeën. Aan de westzijde ligt iets naar voren

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een bouwlichaam van twee bouwlagen en vijf traveeën met de entreepartij aan de zuidzijde. Daarachter een nog iets lagere uitbouw met op de begane grond een opengewerkte hoek op betonnen kolommen. Op de overgang tussen het hoofdvolume en de westelijke lagere bouwlichamen staat een ronde vuurtorenachtige torenopbouw met een lantaarn en een platform ten behoeve van de vlaggenmast. De vormgeving van het platform en de balustrade van afwisselend beton en staal refereert aan het kraaiennest op een schip. Tegen de noordoosthoek van het hoofdgebouw staat een schoorsteen met een fraai vormgegeven betonnen rookuitlaat. Het gebouw staat op een aan de landzijde aflopend terrein, zodat de achtergevel één bouwlaag meer telt.

De gevels zijn geleed met grote vensters in vlakke stalen profielen met uitstekende vensterbanken van zwart geglazuurde tegels. In de plint van het hoofdvolume zijn ronde vensters met geprofileerde omlijstingen toegepast en in de meest oostelijke travee vier verticale ramen ter verlichting van het achtergelegen trappenhuis. In de westelijke lagere bouwlichamen, de toren en ter plaatse van het trappenhuis in de noordwesthoek, zijn afwijkende vensterformaten met afgeronde hoeken en ronde vensters toegepast. Het hoofdtrappenhuis aan de noordwestzijde wordt in de daklijst geaccentueerd door een lusvorm. De hoofdentree aan de zuidzijde wordt gemarkeerd door een luifel op ranke iets scheef staande oranje-rode metalen kolommen en daarboven een gepolychromeerde gevelsteen met beeltenis van Michiel de Ruyter. Een tweede entreepartij is gelegen in de noordoosthoek, met entrees op souterrain- en bel-etageniveau, die aansluiten op het oostelijk trappenhuis. In de westelijke hoek van de achtergevel bevindt zich een derde entree op het niveau van het souterrain, uitkomend in het westelijke hoofdtrappenhuis.

Via de hoofdingang aan de zuidzijde komt men via een trap van vijf treden op het niveau van de bel-etage met de vestibule en het trappenhuis. De kolommen van trappenhuis en vestibule zijn bekleed met groene tegels, de vloeren zijn belegd met gele gebakken vloertegels in een bestratingpatroon. De ijzeren balustrades van de trappen hebben houten leuning. In het hoofdvolume van het gebouw zijn op alle bouwlagen aan weerszijden van een centrale gang onderwijslokalen ondergebracht. De hoogte van de lokalen en goede lichtinval door hoge vensterpartijen contrasteert met de lage gangen. De lokalen worden gescheiden van de gangen door hoge bakstenen borstweringen en daarboven een vensterzone op ooghoogte. In de deuren van de lokalen zitten ronde vensters. In de lagere bouwvolumes ten westen van het hoofdvolume bevinden zich de administratie en directievertrekken, met op de zuidwesthoek op de begane grond de directeurskamer en op de verdieping een gemeenschappelijke ruimte met fenêtres à terre.

Waardering

De school heeft architectuurhistorische waarde als voorbeeld van vroeg na-oorlogse 'shake hands' architectuur, waarbij een betonskelet, hoge ruimten en ramen en een optimale lichtinval vanuit het zuiden zijn gekoppeld aan meer traditionele elementen verwant aan het idioom van de Delftse School. De ideeën van architect Rothuizen en de kwaliteit van het ontwerp komen onder meer tot uitdrukking in de fraaie compositie van de bouwmassa's, evenwichtige verhoudingen, het toegepaste vakmanschap en de liefde voor het detail, zoals in de entreepartij, het balkon met de luifel, ronde ramen, gedetailleerde raamomlijstingen en de karakteristieke toren. De toren heeft sterke symbolische waarde door zijn vormgeving en als drager van de voor de maritieme wereld betekenisvolle vlaggenmast. De school heeft in typologisch opzicht zeldzaamheidswaarde vanwege de duidelijk herkenbare relatie van de architectuur tot de functie en locatie.

Het gebouw heeft stedenbouwkundige waarde als oorspronkelijke beëindiging van de straatwand, met een fraaie compositie van bouwlichamen en een markant verticaal torenelement. Het vormt een wezenlijk en herkenbaar onderdeel van de stedenbouwkundige ontwikkeling van de stad. Het gebouw sluit door architectonische verwantschap bovendien goed aan bij het vooroorlogse praktijkgebouw, zodat een kwalitatief hoogwaardig straatbeeld ontstaat. De prominente ligging aan de Boulevard en de gerichtheid

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

op de zee zijn zowel stedenbouwkundig als symbolisch zeer krachtig.

Het schoolgebouw heeft cultuurhistorische waarde als representant van de maritieme traditie van Nederland.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw